

LE CONTEXTE EUROPEEN DE LA FORMATION PERMANENTE DES PROFESSEURS DES LANGUES ETRANGERES SUR OBJECTIFS SPECIFIQUES

CONSTANTIN FELICIA

Universitatea Oradea, Facultatea de Stiinte Economice

Str. H.Ibsen nr.3, bl.AN2, ap.7, Oradea

Tel. +40723.089104

Email: fconstantin@uoradea.ro

La dynamique du contexte européen impose une remise en question des méthodes et des stratégies utilisées dans l'enseignement des langues étrangères sur objectifs spécifiques. Les professeurs de langues étrangères, formés dans l'esprit d'une didactique plutôt traditionnelle, ressentent le besoin d'une formation permanente; en accord avec les tendances de l'enseignement européen. Les programmes européens en offrent le cadre technique et financier.

Tendinte europene

Consiliul European extraordinar de la Lisabona din 2000 a afirmat preocuparea pentru **o Europa a inovarii si a cunoasterii**. Mondializarea economiei a impus Europei in acel moment imperativul unor masuri care sa-i asigure competitivitatea intr-o societate concurrentiala.

Aparitia noilor tehnologii informatici si necesitatea comunicarii eficiente au adus in prim-plan **societatea bazata pe cunoastere** ca fundament al integrarii pietelor financiare, al coordonarii politicilor macroeconomice, al modernizarii si intaririi modelului social european.⁽¹⁾ Interesul aratat comunicarii a insemnat implicit depasirea declaratiilor simbolice referitoare la politica lingvistica si implementarea unor programe care sa dezvolte tehnologii lingvistice si sa sustina predarea eficienta a limbilor straine.

Crearea unei Europe unite presupune depasirea granitelor si crearea unor structuri multinationale menite sa functioneze si sa dinamizeze mediul economic si social european. Ideile directoare trebuie sa se materializeze in practica la nivelul sutelor de mii de structuri operative menite sa interactioneze progresiv pentru a face parte eficient dintr-un aparat dinamic si complex. Functionalitatea acestor demersuri este conditionata de **comunicare**, asadar, in contextul european multinational, de **cunoasterea limbilor straine**.

Limba nu este un organism neutru, ci un purtator de valori formative si informative, care definesc cultura si civilizatia unui popor. Cunoastera unor limbi straine reprezinta accesul la diversitatea si la marcile identitare ale altor popoare, dar poate fi privita si ca o investitie personala, menita sa aduca beneficii. Mediul economic actual selecteaza si valorizeaza competente capabile sa produca performanta. Din acest motiv optiunea pentru invatarea limbilor straine se contureaza tot mai clar si evolutia pare a fi spre dezvoltarea acestui sector. Accesul la noi piete de afaceri sau de munca, necesitatea comunicarii plurilingve si

pluriculturale si importanta parcursului profesional sunt factori motivationali in invatarea limbilor straine.

Constienta ca “intr-o Europa care va ramane multilingva, cunostarea unei limbi straine deschide porti”⁽²⁾ in plan personal dar si institutional – Comisia europeana a sustinut si sustine prin programele sale specifice predarea limbilor straine, la diverse niveluri si forme de invatamant.

In noiembrie 2005, Comisia europeana a dat publicitatii primul comunicat referitor la multilingualism, subliniind si mai apasat impactul pe care limbile straine il au asupra mediului economic, social si cultural si afirmand preocuparea pentru promovarea in forta si sustinerea invatarii limbilor straine⁽³⁾.

Unul din programele europene prin care este sustinuta finaciar si logistic formarea profesorilor de limbi straine este ***Leonardo da Vinci*** care s-a nascut dintr-o dubla provocare. In primul rand era necesara o mai buna pregatire a cetatenilor pentru a intra pe piata muncii si in al doilea rand, intreprinderile aveau nevoie de mana de lucru calificata pentru a se adapta la evolutia rapida a stiintelor si a tehniciilor⁽⁴⁾, intr-un mediu din ce in ce mai concurrential. In acest context, un rol important revine profesorilor din facultatile cu profil nefilologic – economic, juridic, tehnic – care pregatesc viitorii profesionisti ai pietei europene. Evolutia rapida in didactica limbilor straine impune insa perfectionarea permanenta a profesorilor, care se confrunta cu transformari radicale ale metodelor si strategiilor de predare si evaluare.

Aceasta a fost ratiunea dezvoltarii unui proiect cu finantare europeana prin programul Leonardo da Vinci, destinat profesorilor de limbi straine din cadrul Facultatii de Stiinte Economice de la Universitatea Oradea.

Model de proiect Leonardo da Vinci

In perioada 10.03.2005 - 28.12.2005, s-a desfasurat proiectul “Vocabulaires spécifiques et usages linguistiques dans les domaines économique, administratif et juridique – un outil de travail essentiel pour la communication, dans la perspective de l’intégration de la Roumanie dans les structures officielles européennes ”avand 15 beneficiari care au desfasurat un stagiu de doua saptamani la institutii - partenere din Spania, in care se valorifica tehnologiile informatice in predarea limbilor straine.

Proiectul s-a nascut din constatarea ca predarea limbilor straine in Facultatea de Stiinte Economice din Oradea are nevoie de o infuzie de modernitate si de confruntare cu spatiul european. In contextul preocuparii pentru integrarea in Uniunea Europeana, se poate afirma cu certitudine ca un rol important revine profesorilor de limbi straine care predau in facultati cu profil economic, administrativ sau juridic, cei care pregatesc viitorii economisti si functionari publici.

Proiectul raspunde unor prioritati nationale si internationale privind accesul la noi forme de invatare si predare, precum si asigurarea calitatii formarii profesionale continue a cadrelor didactice, propunandu-si sa initieze ***o schimbare*** in cadrul Catedrei de Limbi Straine de la Facultatea de Stiinte Economice si de la Facultatea de Drept din Universitatea Oradea. Crearea, desfasurarea si finalizarea sa au stat sub semnul unei necesitati stringente de **armonizare** a activitatii unor **formatori lingvistici** romani cu tendintele moderne ale

invatamantului european, studiind modelul unei tari membre a Uniunii Europene. Grupul tinta al acestui proiect, formatorii, joaca un rol capital in adoptarea si in punerea in practica a mecanismelor, materialelor, instrumentelor si cadrelor pedagogice. Prin intermediul profesorilor, al doilea beneficiar real este numarul mare de studenti de la Faaultatile de Stiinte Economice, Drept si Administratie publica.

Perspectiva extinderii Uniunii Europene implica accelerarea procesului de adaptare a politicilor in materie de invatamant, prin realizarea unui cadru paneuropean in care sa existe concordanta intre continuturile predate, intre strategiile didactice si criteriile de evaluare. Acest proiect a urmarit identificarea lexicului de specialitate si a contextelor lingvistice predate in institutii de profil economic, administrativ sau juridic din Spania precum si realizarea unei comparatii intre programele analitice, in scopul adaptarii imbogatirii si armonizarii documentelor care articuleaza predarea limbilor straine la Universitatea din Oradea, profil nefilologic.

In urma acestui proiect, s-a propus si s-a realizat identificarea unor noi metode si tehnici de predare a limbilor straine, familiarizarea cu noile tehnologii educationale, cu softurile educationale folosite in facultatile nefilologice si exploatarea resurselor disponibile pe Internet (traduceri automate, enciclopedii electronice, dictionare on-line). Stagiarii au urmarit modul de lucru in laboratoarele informatizate de la Universitatea Alicante si de la Consorcio Hacienda "la Laguna" Hotel Escuela Baeza si au creat dosare tematice, bibliografii dezvoltate de profil care au imbogatit baza materiala a Bibliotecii catedrei. In timpul proiectului s-au purtat discutii cu cadrele didactice partenere referitoare la documentele scolare (manuale, caiete de exercitii, fise de lucru, teste de evaluare) si s-au conturat oportunitati de creare de materiale didactice in comun.

A fost valorificata experienta practica si teoretica a unora dintre profesorii romani prin sustinerea de cursuri la Facultatea de Stiinte Economice si la Colegiul de Turism din Alicante. Discutile despre facilitatile oferite de intranet in Universitatea Alicante au facut referire si la avantajele platformei elearning folosita la Universitatea Oradea.

Pentru largirea bazei de informare, s-au facut vizite in institutii de profil (agentii, oficii de turism) pentru identificarea vocabularului de specialitate si a contextelor de utilizare, pe baza unor documente si a dialogurilor situationale. Acest proiect a permis cunoasterea realitatilor culturale spaniole si a provocarilor europene precum si familiarizarea cu limba spaniola, in sensul multilingvismului. Castigul a fost de ambele parti, deoarece prezentarile Romaniei (cu imagini, CD-uri, obiecte traditionale) si prestatia profesorilor romani au dus la stabilirea unor relatii de parteneriat si la conturarea unor colaborari de perspectiva.

Beneficiile se situeaza in plan personal si profesional: cadrele didactice implicate in proiect au avut ocazia sa vada si sa utilizeze aparatura de ultima generatie din laboratoarele informatice destinate limbilor straine, sa inteleaga in ce mod calculatorul cu toate valentele sale didactice anima si diversifica activitatea de predare-invatare. Stagiul a adus o modificare in modul de a selecta si de a organiza continuturile de specialitate si metodele folosite efectiv la clasa. Cu precadere pentru cei care nu au mai participat la stagii de formare profesionala – si este vorba despre majoritatea beneficiarilor – proiectul a constituit ocazia contactului cu competenta si exigentele invatamantului european, cu sursele de documentare ale unei biblioteci universitare moderne.

Dialogul profesorilor romani cu cadrele didactice din institutiile partenere le-a intarit increderea in sine si in profesionalismul lor, dovedit si in orele pe care unii le-au predat studentilor spanioli. In acelasi timp au putut sa-si imbogateasca materialele didactice prin crearea de dosare tematice si printr-o baza de documente (carti, manuale, metode consacrate, CDuri, casete) care au devenit proprietatea Bibliotecii Catedrei de Limbi Straine. Acest stagiul a fost si ocazia cunoasterii unor aspecte ale culturii spaniole si a integrarii personale si profesionale in ritmul unor institutii de educatie care se supun rigorilor europene. Activitatea lor a fost confirmata prin *Atestatele de stagiu*, eliberate de Conducerea institutiilor partenere.

Notabila este modificarea esentiala survenita ca urmare a acestui proiect: faptul ca fiecare beneficiar al proiectului va lucra intr-un laborator multimedia nou infiintat in cadrul Facultatii de Stiinte Economice, destinat Catedrei de Limbi Straine. Toate orele de limbi straine de la Facultatea de Stiinte Economice se desfasoara in laborator iar studentii oradeni au acces la calculatoare si la internet. Stagiile s-au finalizat cu proiecte de colaborare profesionala de perspectiva: incheierea unui Acord Socrates Teaching Staff cu Universitatea din Alicante, propuneri facute Facultatii din Oradea de a intra in proiecte internationale, participari la conferinte si sesiuni de comunicari.

Obiectivele operationale ale proiectului “Vocabulaires spécifiques et usages linguistiques dans les domaines économique, administratif et juridique – un outil de travail essentiel pour la communication, dans la perspective de l’intégration de la Roumanie dans les structures officielles européennes ” au fost

- identificarea lexicului de specialitate si a contextelor lingvistice predate in facultatile de profil economic, administrativ si juridic ale unei tari membre a Uniunii Europene
- realizarea unui studiu comparativ intre programele analitice ale unei facultati de profil economic/ administrativ / juridic din Romania si cele ale unei facultati dintr-o tara membra UE
- descoperirea unor noi metode si tehnici de predare a limbilor straine in scopul adaptarii lor la specificul invatamantului romanesc
- familiarizarea cu TIC, cu softurile educationale in predarea limbilor straine in facultatile nefilologice (retele de calculatoare, traduceri automate, enciclopedii electronice, dictionare on-line, CD-ROM)
- crearea de dosare tematice (turism, domeniu juridic, financiar, administrativ)
- analiza metodelor traditionale vs. metode moderne activ – participative, centrate pe student
- crearea unei bibliografii dezvoltate referitoare la predarea limbilor straine in facultati de profil economic/ administrativ / juridic
- analiza modalitatii de structurare a unor cursuri de limbi straine (engleza, franceza, germana, italiana) la institutiile partenere, in urma asistentei la ore
- valorificarea experientei practice si teoretice a profesorilor romani prin cursuri tinute in fata studentilor spanioli
- discutii cu cadre didactice partenere referitoare la documentele scolare (manuale, caiete de exercitii, fise de lucru, teste de evaluare)
- identificarea punctelor forte si a punctelor slabe ale diverselor strategii folosite in predarea limbajului de specialitate

- transmiterea unui bagaj lexical si a unui ansamblu de competente lingvistice in acord cu cerintele europene, viitorilor economisti, juristi si functionari publici
- cunoasterea realitatilor culturale spaniole si a provocarilor europene
- stabilirea unor relatii de parteneriat cu institutii de invatamant europene, pentru a favoriza schimbul de idei si colaborarea de perspectiva
- colectarea unor informatii utile pentru dezvoltarea Centrului de Limbi Straine pentru Afaceri, nou infiintat in Universitatea Oradea

In urma stagiului de la Universitatea din Alicante, am reorganizat fundamental predarea orelor de limba franceza. Accesul la laboratorul informatic permite utilizarea unor tehnici moderne de comunicare si de invatare, care au revitalizat interesul studentilor pentru limba franceza si ii familiarizeaza cu resursele nelimitate oferite de Internet: ei primesc liste cu site-urile celor mai prestigioase jurnale si reviste de specialitate in limba franceza, cu site-uri ale celor mai importante firme franceze, invata sa foloseasca motoare de cautare, sa consulte on-line enciclopedii electronice, dictionare, sa identifice avantajele si riscurile traducerilor automate. Materialele sunt realizate si prezentate de studenti pe calculator, competentele de exprimare si de inteleghere orala si scrisa fiind insotite de formarea si dezvoltarea unor competente informatiche.

Transformarile survenite in predarea limbilor straine la Facultatea de Stiinte Economice din Oradea, in sensul modernizarii si al interactivitatii, fac din proiectul “*Vocabulaires spécifiques et usages linguistiques dans les domaines économique, administratif et juridique – un outil de travail essentiel pour la communication, dans la perspective de l'intégration de la Roumanie dans les structures officielles européennes*” un punct de reper in activitatea Catedrei de Limbi Straine. Preocuparea pentru adaptarea la tendintele europene reflecta constientizarea importantei pe care cunoasterea limbilor straine specializeze o are in pragul integrarii Romaniei in structurile europene.

Bibliografie

1. <http://europa.eu/scadplus/leg/fr/cha/c10241.htm>
2. http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/languages_fr.html
3. www.eu.int/comm/education/policies/lang/doc/com596_fr.pdf
4. http://europa.eu.int/comm/education/programmes/leonardo/leonardo_fr.html